

Mitt liv i Afrika

Hilda Kværnstrøm

1969

Renskrevet av Rudolf Leif Larsen / Larvik 2012

Forord

Til enhver som måtte lese denne bok vil jeg få lov til å meddele at jeg føler meg meget uverdig til å utgi en bok i min alderdom (82 år).

Mine barn – og mange som har hørt om mine opplevelser, har bedt meg å gjøre det. Jeg har under bønn om Åndens ledelse og inspirasjon skrevet ned mitt vitnesbyrd om Guds faderlige omsorg og hjelp, velsignelse og ledelse gjennom livet. Med ønsket om at det må bli til velsignelse og hjelp for de som måtte få lese det.

Med kjær moderlig hilsen

1. januar 1969

Hilda F. Kværnstrøm

Innholdsliste

Forord.....	2
Barneårene.....	4
Minner om Herrens ledelse.....	6
Vanskeligheter – Bibelsk dåp.....	9
Når kraften kommer.....	12
Tilbake til skolen.....	14
Min mors død.....	16
Oppsigelse av min skolepost for andre gang.....	16
Troendes dåp og tiden etter.....	17
Vårt bryllup i Betania, Larvik den 24/11-1918.....	20
Far dør.....	20
Arven.....	21

Barneårene

Jeg er født i Hvarnes – anneks til Hedrum, den 17. januar 1887. Vi var seks søsken. Bestefar, Ole Kruge, hadde 2 gårder: Kruge og Sagstuen. Disse ble overtatt av min mor og far, da mor var eneste barnet deres. Bestefar var meget musikalsk, og det samme hans bror Borger Grimholdt. De var meget opptatt som musikanter ved fester, brylluper o.s.v., fjernt og nært. Min mor var også musikalsk. 10 år gammel spilte hun bas-fiolin og triangel i bestefars orkester.

Sagstuen var en vakker gård. På sine musikkreiser ble bestefar så meget inspirert av de mange moderne bygninger han så, at han lot bygge et meget moderne hus på gården Sagstuen.

Foruten hester, kyr og sauer, drev de også med høner og gjess. En stor dam ble bygget for at gjessene kunne svømme og vaske seg selv. Jeg husker særskilt Gåsedammen. Vi hadde ofte fremmede på besøk, og alle var interessert i å se gjessene og de mange vakre gåsungene svømme i dammen. En dag soknepresten og fruen kom på besøk, skulle de også se gjessene. Jeg var bare ca 3 år gammel, men jeg løp glad foran de andre til dammen, fikk tak i en liten vakker gåsunge og sprang for å vise den til presten og frue. Men hva hendte? Jo, gassen likte det ikke, og sprang rett på meg, bet seg fast i klærne mine og slo med de svære vingene sine. Min far og presten hadde strev med å redde meg fra gassens kraftige vinger og klør. Så liten jeg var, fikk jeg en god lærdom den dagen. Mine foreldre og søsken har fortalt mange episoder fra min barndom, men det er få jeg virkelig husker selv.

Det var lang vei til Larvik, vår nærmeste by. En by-vending tok 2 – 3 dager. En gang mens far var i byen, husker jeg at jeg hadde slått i stykker en fin kopp – o.s.v.. Da far kom hjem tok han meg på fanget og sa at han var så glad for å se meg igjen. Mine søsken stod også ved siden av far og fortalte hva Hilda hadde gjort da far var borte. Da han hørte om koppen, så han på meg og sa: Du får slå en i stykker i dag også, da. Jeg tenkte at han mente det, og tok en kopp fra bordet og kastet den i gulvet så den gikk i stykker. Da sa far: Nei, det var stygt, Hilda, og han så meget morsk ut. Ja sa: Det var din egen skyld, far! Du sa at jeg skulle gjøre det. Min kjære far innrømmet det, og vi var snart gode venner igjen.

Da jeg var 4 år gammel, kjøpte min far gården Lindhjem i Tjølling. Det ble en travel tid med forberedelser til flyttingen.

Jeg husker godt auksjonen.. En masse folk samlet. Naboer og kjente ville hjelpe med flyttingen. Mange vogner ble lastet med innbo, redskaper, matvarer o.s.v..

Vi 3 minste – Kristina, Ole Anton og meg selv kjørte i vognen med mor. Vår hest het Sokken, og han var sta, og da vi kjørte opp Haugsropa begynte Sokken å gå bakover. Vi var så redde for elven vi nettopp hadde gått over. Tilslutt stanset han. Etter at vi hadde godsnakket med Sokken gikk den fint hele vegen, men det er rart hvordan slike ting fester seg hos barn. Jeg syntes enda jeg kan se det for meg. Likeså da vi kom til Våra fergested, og skulle over Numedalslågen. Lastevognene var allerede over – så kom alle kyrne. Først skulle de voksne fylle fergen. De unge skulle vente til neste ferge, men Løva, en ung kvige ville være med de store, og løp etter fergen i Lågen. Vi gråt, for vi tenkte at Løva skulle dø i vannet, men hun klarte seg. Hun svømte ved

siden av fergen.

Det tok oss 2 dager og en natt på vegen til Lindhjem. Vi var alle så glade for den nye plassen. En stor gård, et vakkert sted, enda husene var gamle og forfalne.

De første ble det særskilt lagt vinn på å opparbeide gården. Meget hardt arbeid ble nedlagt. Senere ble det bygget nye huser og gården forskjønnnet. Hele familien ble beskjeftiget i arbeidet.

Far og mor sa:Arbeid adler mannen - og vi var alle glade og interesserte i hjemmet vårt.

Det var ikke langt fra byene Larvik og Sandefjord. Bjerke skole var bare 5 minutters vei fra oss, hvilket også var en stor velsignelse. Å hvor glad jeg var den dagen jeg fikk begynne på skolen. Det var den gang bare 3-delt skole, så vi gikk bare annen hver dag på skolen. De andre dagene ble arbeidet hjemme fordelt mellom oss barn. Vi fikk hver vår tur til å bringe kyrne i hamnen, og å passe dem.

Vår lærer var en kristen, og han fortalte oss ofte om Jesus. Det varte ikke lenge før mitt hjerte lengtet etter å bli god som ham. Hver dag bestemte jeg meg til å være snill og god, men om aftenen når jeg skulle gå til sengs, kjente jeg noe så sårt og tungt. Ikke en ting hadde jeg gjort som jeg skulle.

3 vintre etter hverandre lå jeg syk: 1. vinter fikk jeg skarlagensfeber. 2. vinter, nyresykdom, og 3. vinter hadde jeg vattersott. Gud talte alvorlig, men kjærlig til meg. Hva jeg hadde hørt på skolen, holdt jeg fast ved. Dog var jeg ikke kommet langt. Det var noe i mitt indre som lengtet etter hvile og ro.

De beste forsetter ble ikke holdt. Jeg angret og bad om tilgivelse, men jeg ble verre og verre. Jeg var nå 12 år. Det var særlig en synd som plaget meg. - Jeg talte ikke alltid sannhet. Mine feil forsvarte jeg ofte med løgn.

La meg her fortelle et eksempel: Mine kamerater på skolen hadde så fine ringer på fingrene. De hadde sydd de av perler. Jeg ville også ha en ring, men mor hadde ikke noen perler, og heller ikke tid til å hjelpe meg. En dag var jeg oppe på loftet hvor min avdøde bestefars musikkinstrumenter stod. Blant dem var det også en bassfiolin, som hadde tykke sølvstrenger. Straks kom jeg den tanken for meg:Det ville bli en fin ring om jeg kunne få den strengen. På veggen hang også de store sauesaksene. Jeg tok en av dem og tenkte å klippe av strengen, men akk, strengen var hard, saksen glapp og kuttet meg i hånden. Jeg har enda arr etter det. Blodet strømmet ut. Jeg ble redd og løp ned trappene. Så kom spørsmålet i mitt indre: Hva skal du si til mor? Jo, jeg husker at låsen på kjøkkendøren var meget vanskelig, og straks hadde jeg i tanken hva jeg skulle si. Gråtende løp jeg inn til mor. Hun spurte hva og hvor jeg hadde gjort det. Jeg sa:Jeg har gjort det på kjøkkendøren. Mor forbandt min hånd, og trøstet meg.

Det var min tur til å bringe kyrne til hamnen. Jeg var bare glad for det og dro avsted. Kommet opp, kastet jeg meg ned på bakken og storgråt. Ropte til Gud og bad:Herre, Jesus, hjelp meg til å bli kvitt dette. Hjelp meg å tale sannhet. Mens jeg lå der, kom vår nabo til meg – gamle Gunvor, en alvorlig kristen. Hun spurte: Hva feiler det deg, min kjære venn? Jeg åpnet mitt hjerte for henne, og spurte; Hva skal jeg gjøre for å få seier over alt dette? Da rant det gledesårer nedover Gunvors kinn. Hun

trykket meg inn til seg, og sa: Jesu Kristi Guds Sønn's blod rensar fra all synd. Du skal ikke lenger bære dette, for lenge før du fødte din synd, bar Jesus både straffen og byrdene – og tilgir alt du har gjort. Det står skrevet i Johannes 1. 29: Se der Guds Lam som bærer all verdens synd. Er dette sannhet, ropte jeg. Læreren har også sagt det, men jeg trodde ikke at det gjaldt meg, for det jeg har gjort. Jeg har aldri glemt Gunvor, som så kjærlighetsfullt tok meg på fanget, og så varmt og inderlig fortalte meg om Jesu kjærlighet. Det kunne Gunvor gjøre, fordi hun selv likesom Johannes hadde fått se Jesus, og hadde lært å kjenne hans kjærlighet og godhet. Hun kunne nå peke på Jesus og si: Se der Guds Lam som bærer all verdens synd Johannes 1. 29. Fra den dag ble det anderledes for meg. Så snart jeg fikk brakt kyrne hjem om ettermiddagen, løp jeg til mor og bekjente min løgn og hva jeg hadde gjort, og ba om tilgivelse for alt. Hun omfavnet meg og uttrykte sin glede. Jesu kjærlighet fylte mitt hjerte. Det ble en lyst å gjøre alt for Jesus, som også ga meg kraft til seier over løgn og synd.

Mange kunne ikke forstå at et barn (kunne bli frelst) ¹, fordi jeg var sykelig var det ikke godt for meg osv..

Må erkjenne at jeg likte meg best når jeg fikk springe til fjøset og åpne matgrinnene for kyrne. Mens de var ivrig opptatt med å spise hakkels med mel og grønnsaker, knelte jeg ned på høyet, som ventet på dem i forgangen og utøste mitt hjerte for Gud. Det var underbare stunder som fylte meg med glede og nytt mot.

Jeg elsket skolen og kjente ofte en lengsel i min sjel etter å bli lærerinne. Og Gud ordnet det så at jeg fikk gå den veien. Etter Folkeskolen fikk jeg ta et kurs i afterskolen. Deretter fikk jeg gå på Skiringsal Ungdomsskole. 18 år gammel ble jeg antatt som elev ved Notodden private lærerskole år 1905, og tok høyere lærerprøve i 1908. Det var en velsignet tid ved lærerskolen.

Minner om Herrens ledelse

Årene 1905 – 1908 tilbrakte jeg som før nevnt ved Notodden Kristelige Lærerskole. Ble der ført frem til et mer bevist kristenliv. Vinteren 1905 – 1906 virket misjonsprest Nilsen Lund hos oss. Det brøt ut vekkelse blant oss unge og vi fikk oppleve en underlig tid. En av lærerne utbrøt: Det venaste syn som eg fær sjå, er unge på kne for Gud.

1907 brøt det ut vekkelse me åndsdaup i Skien. En av våre klassekamerater, Aagot Larsen kunne fortelle oss underlige ting fra vekkelsen der: Mange ble frelst og døpt i den Hellige Ånd, syke ble helbredet og mange underlige ting hendte. Vi fant dette fremmed og underlig, men da vekkelsen også kom til Notodden, bestemte vi, sammen med seminaristene å gå til Råfjeld for å høre og se. Vi forsto det ikke, og dømte det hele som svermerisk og nervøst. Søndagen etter følte jeg trang til å gå alene til Lisle Herred kirke. Det var en vakker solfylt morgen. Jeg riktig nøt spaserturen gjennom skogen. Kommet omtrent halvveis til kirken kom en kjørende etter meg. Det var presten Krohn. Han kjente meg fra lærerskolen, stanset og tilbød meg å kjøre med han til kirken. Underveis talte vi sammen om møtene på skolen da Nilsen Lund besøkte oss. Videre spurte han om den nye vekkelsen på Notodden. Han spurte om jeg

¹ Utydelig tekst.

hadde vært der. Så fortalte jeg at en del av oss hadde gått til møte en kveld. Hva synes du om det, da? Jeg viste ikke først hva jeg skulle si, men da han spurte igjen, sa jeg: Vi forsto det kanskje ikke, men det syntes så svermerisk og nervøst ut. Sier du det, sa han, meget tankefullt. Jeg har fått brever anonymt – og underskrevet. Og jeg skal i dag svare menigheten fra prekestolen. Å, hvor jeg var spent på å høre hva han skulle si.

Prosten talte meget alvorlig – og godt. Etter at han hadde avsluttet talen, sa han: Kjære menighet. Jeg har mottatt flere brever. Anonymt og underskrevet med bønn om at jeg må få tungetale-uvesenet bort fra menigheten. Jeg varer eder i dag med Gamaliels ord: Er denne lære av mennesker, vil den falle bort av seg selv. Men er den av Gud, nytter det ikke å stride imot den.

Jeg følte meg bedrøvet over hva jeg hadde svart prosten Krohn; men bestemte meg allikevel til aldri mere sette mine føtter i den slags forsamlinger.

I 1908 tok jeg eksamen som lærerinne og ble ansatt i min hjembygd samme høsten. Skolen ble meg et kjært sted, og mine interesser var mange. Jeg tok del i all kraft i skolesaker, i inn- og ytremisjon. Var også medlem av ungdomslagets sangkor, likeså kirkekoret og damekoret osv. Over alt var det mitt ønske å gjøre godt, men det ble mere og mere i egen kraft jeg strevet. Derfor gikk jeg ofte med uro i ånden. Uro og lengsel. Da det ofte var mere seier og hellighet i mitt liv, gjennomgikk jeg mye kamp og tunge tider i enerom. Vinteren 1911 – 1912 underkastet jeg meg en operasjon i Skien. Her lovet jeg Herren å reise til hedningene bare jeg måtte bli frisk. Ved Guds ledelse kom Odberg (en slektning av min mor) til meg den 17/01 1912. Det var min bursdag, og jeg hadde bedt Herren å sende noen troende til meg, Han kom ikke i visittiden, men oversøster hadde gitt han lov til å komme inn. Han hadde møtt min far på stasjonen da han reiste hjem etter å ha fulgt meg til sykehuset. Han hadde bedt Odberg å besøke meg, men han hadde ikke hatt anledning. Denne dagen, den 17/1 hadde det kommet bestemt til ham, at han måtte gå til sykehuset. Jeg hadde aldri møtt ham før, men det ble et velsignet besøk for meg. Siden fikk jeg gjennom korrespondanse og samvær med ham lære å kjenne en av Herrens villige små. Hans liv og vitnesbyrd interesserte meg så meget. Første gang jeg fikk anledning til å besøke ham, var en gang jeg måtte til overlege Henriksen for undersøkelse. Jeg var ikke bra etter operasjonen.

Jeg ble i Skien til neste dag. Benyttet da anledningen til å hilse på Odbergs. Fikk gå med han på sykebesøk til de fattigste strøk i byen. Det ble en minnerik dag. Om aftenen ble jeg med til et kristelig møte i Melgårdslokalet. Under bønnestunden til slutt oppdaget jeg at jeg nettopp var kommet dit jeg hadde besluttet aldri skulle skje. Harm og engstelig reiste jeg meg for å gå. Odberg fulgte smilende etter. Kommet ut, spurte jeg skarpt: Hva er dette for et sted? Du er vel ikke motstander av Guds Ånd? spurte han bare. Jeg skulle bo på hotellet, men vi gikk og talte sammen til langt på kvelden. Kommet inn til hotellet, åpnet jeg min Bibel, fant så Også etter at jeg kom hjem, kom stadig dette med Åndsåp og tungetale frem for meg i Bibelen. Jeg forsto det ikke – eller kanskje rettere, ikke ville forstå det. Ja, endog la jeg Bibelen tilside i flere dager.

Men like så sikkert som vårt legeme trenger næring for å leve, så trenger en som er født på ny av Gud – også til åndelig føde. Jeg ble fylt med en dyp lengsel etter

min kjære Bibel. Og igjen en alvorlig trang etter renselse, klarhet og nåde til å forstå skriftene. Jeg bestemte meg igjen til å lese Bibelen, og ba Gud bevare meg fra å fare vill. Bad om Guds Hellige Ånds veiledning og velsignelse. Herren hørte min bønn, og åpnet sitt ord for meg så jeg fikk se meget som jeg ikke hadde sett eller forstått. Særlig kom Ef. 4.5 ofte for meg og stilte mange spørsmål.

Julen 1912 var jeg innbudt til Isak Sveen, Notodden. Jeg var da i en vanskelig stilling i det 2 av mine venner krevet mer enn vennskap, og ville ha et avgjørende svar. Samtidig fikk jeg brev fra Odberg, hvor han hilser fra en ingeniør som ønsket å bli kjent med meg. >Skildret han som en varm kristen osv. Jeg benyttet nå dette i min bønn til Gud – og sa: Skal jeg ikke oppholde noen av disse ned noe håp, så la meg hos Odberg treffe denne han skriver om. Det siste jeg hadde hørt om han, var at han var i Trondheim. Det var lite sannsynlig at jeg skulle treffe ham. Men sådan er Gud. For å stadfeste for oss at Han er trofast og hører bønner, må han ofte la det utrolige skje. Han hadde fått telegram om at hans far var alvorlig syk. På sin vei hjem kom han innom Odberg – just som jeg var kommet med toget fra Tjølling – og skulle ta båten fra Skien til Notodden om ettermiddagen.

Her finner jeg det interessant å nevne at da jeg sto på Tjølling stasjon og ventet på toget til Skien, la jeg merke til en ung mann. Det var et noe usedvanlig lyst drag over hans ansikt. Det kom til meg: Han er en kristen. Jeg sa til Gud: Vis meg om det er så. Siden tenkte jeg ikke mere over et. Ble nemlig opptatt med andre kjente. Toget kom, og jeg gikk for å finne min plass. Så oppdaget jeg at den samme unge mannen satt i samme kupe, noen benker lenger frem. Han satt med sin Bibel oppslått foran seg. Virkelig min bønn var hørt. På den tid hadde jeg ikke selv frimodighet til å lese Bibelen på toget. Han gikk av toget i Larvik og jeg glemte han snart.

Frøken Sveen og andre kjente gjorde det de kunne for å glede meg i ferien. Jeg deltok tilsynelatende med liv og lyst, men i mitt hjerte kjente jeg en dyp lengsel etter mere av Gud. Den siste kvelden hadde de arrangert et festlig samvær. Jeg kunne ikke tie lenger, men brast i gråt og fortalte mine opplevelser og dype lengsel etter hellighet, klarhet og nåde til å bli bøyet til lydighet mot Herrens ord. Det ble en underlig stund, som jeg ofte har takket for.

Tidlig neste morgen reiste jeg med båten tilbake til Skien. Jeg måtte vente flere timer på toget, og jeg ble derfor over i Skien til neste morgen. Besøkte så Br. Odberg – og fikk han til å gå med meg til pastor Seehus. Jeg hadde grodd opp i den Lutherske kirke, og var fast ved den mening at alle bevegelser utenom var falske og hysterisk. Nå når Bibelen hadde blitt åpnet for meg, var det så mange spørsmål jeg ville legge fra for pastor Seehus. Han var ånds-døpt og en gammel ærverdig prest.

Jeg var iherdig og la fram min tro på kirkefedrene, og at Pinse-undret var kun for den grunnleggende tid osv. Seehus hørte rolig på meg – og sa bare: Nå la oss se hva Bibelen svarer på dine spørsmål. Jeg hadde min Bibel med – og understreket skriftstedene han gav på alle mine spørsmål. Om aftenen gikk jeg med til møtet i Melgårdslokalet. Det var fylt til trengsel og var et underlig møte. Taleren var virkelig inspirert av Gud, og mye var direkte til meg. I tunger og tyding kom det: Jeg, Herren, taler til deg unge sjel som er her i kveld. Du er mitt barn, men du er ikke frigjort. Den Kristus får frigjort, er virkelig fri. Vær stille i forventning, og jeg vil utføre den gjerning jeg har begynt i deg.

Jeg bestemte meg nå for alvor å lese og studere Bibelen under inderlig bønn til Gud om veiledning og nåde til å forstå skriftene. Det var klart for meg at gjenfødelsen eller innpodingen i Kristus Jesus er en virkelig opplevelse som den enkelte sjel bør vite om. Bibelen og erfaringen tydelig vitner derom. Johannes 3 og vers 2 – spesielt vers 8 – 10, og flere steder. Allerede som før nevnt fikk jeg erfare dette i ung alder, men hadde dog latt meg forblinde av denne barnelærdom. Som lærerinne i folkeskolen sto jeg år etter år og prentet inn i barnehjertene at de ble Guds barn i dåpen, og jeg la således en annen grunnvoll enn den Gud har lagt. Å hvor dette har smertet min sjel, siden evangeliets lys ble klart og avgjørende for meg. Jeg herved erkjenner mine feil, og ber de som har vært mine elever, om tilgivelse.

Likesom jeg i 1912 måtte underkaste meg en operasjon for mitt legeme, fikk jeg nå se at en åndelig operasjon var nødvendig. De mange ting som hadde forkrøplet mitt åndelige liv, måtte vekk.

En lørdag ettermiddag på Kirkefjæringen skole i min leilighet i annen etasje, hendte noe underlig: Guds nærhet og hellighet fylte rommene. Jeg bevet og sank ned på gulvet. For mitt indre øye passerte hele mitt liv, likesom i en film. Enda så aktiv jeg var for å gjøre godt, viste Herren meg herved – at endog mine beste gjerninger var besmittet med synd. Det ble så alvorlig. Fra dypet av min sjel kom et rop til Gud om full frelse og renselse. Pris skje Gud. Jeg fikk i Ånden se Jesu blod over mitt liv, og ordene i 1. Johannes 1 – 7 lød tydelig for meg: Jesu Kristi Guds sønns blod renses oss fra all synd.

Hvor lenge leg lå der for Guds Åsyns, vet jeg ikke, men jeg ble fylt med en forunderlig fryd og glede, som gjennomstrømmet meg til sjel, ånd og legeme, og Guds kjærlighet i Kristus Jesus ble stor, og ble fra den stund virkelig drivkraften i mitt liv.

Av nåde er I frelst, ved tro og det er ikke av eder, det er guds gave. Ef 2.8.

Ikke av gjerninger, for at ikke noen skal rose seg. Ef 2. 9

Da vi er Hans verk, skapt i Kristus Jesus til gode gjerninger som Gud forut har lagt ferdig at vi skal vandre i dem. Ef. 2.10

Virkelig, Herren hadde begynt sin gjerning i meg, og den åndelige matlyst som fulgte ble tilfredsstillet i Guds Ord.

Herren har forklart meg i ordet at dåpen i den Hellige Ånd er en virkelighet også i vår tid. For oss som har erfart denne forunderlige opplevelse – å motta dåpen i den Hellige Ånd, kan det ikke bortforklares.

Vanskeligheter – Bibelsk dåp.

Før dette avsnittet er det et lengre innlegg om dåpen: spørsmål og svar angående dåpen.

Da det lys jeg fikk i ordet, angående dåpen ikke tillot meg å holde skole – hadde jeg mange mørke stunder. Jeg elsket skolen og barna som var betrodd meg. Spørsmålet ble for meg meget alvorlig. Hva skulle jeg gjøre?

Misjonskallet som jeg ofte hadde kjent, ble igjen klart for meg. Flere ganger

når jeg besøkte hjemmet mitt, forsøkte jeg å fremholde mine vanskeligheter, men ble ikke forstått. Tanken om at jeg skulle slutte som lærerinne, var helt i mot fars vilje. Spesielt nå, jeg hadde arbeidet i skolen i 9 år, hadde nettopp fått mitt siste alderstillegg og hadde en god stilling osv. Far var så opphisset at han sa: Om du ikke avstår fra disse tanker – må du ikke komme hjem mere. Hilda du må komme snart hjem igjen. Jeg svarte: Jeg kan ikke komme hjem før far ber meg komme. Det var meget sår for meg. Jeg elsket virkelig mine foreldre og søsken og hadde alltid vært så velkommen hjem.

Her vil jeg få lov å nevne at jeg hadde to gutter i skolen – to brødre. De var begge et lys i klassen. Jeg kjente ikke foreldrene deres. Hadde heller ikke hørt noe om dem. Men så kom det en tid da guttene ikke kom til skolen. Jeg savnet dem meget. Barna fortalte meg at de var syke. Jan fant ut hvor de bodde, og glad for å få en anledning til å se hjemmet deres. Kommet dit, møtte guttenes mot meg i entreen. Jeg presenterte meg som Trygve og Arthurs lærerinne. Det ble en velsignet stund vi hadde sammen. Ikke å undres over disse to guttene. De var virkelig avspeiling av deres lyse Gud. Hengivne foreldre og hyggelig hjem. De ble til stor hjelp for meg i mitt åndelige liv. Den forsto meg og ønsket å besvare minemange spørsmål angående Skriftene, men ofte når jeg besøkte dem, sa dem: Om bare brødrene fra Larvik kunne komme hit nå. De er så hjemme i Skriftene. Særskilt nevnte de brødrene Olsen og Kvernstrøm. Jeg tenkte at de var gamle troende.

En fredag (det var bededagen), og jeg var fri fra skolen. Jeg var så bedrøvet i ånden, og lengtet etter hjelp i mine mange spørsmål. Jeg bestemte meg til å gå til Svensens, men før jeg gikk, bøyde jeg mine knær og sa til Gud: Om de brødrene fra Larvik kan være til noen hjelp for meg – så send den til Svensens i dag. Kommet dit, følte jeg meg hjertelig velkommen. Som vi satt og snakket sammen kom toget om ettermiddagen. Fruen sa: Ville det ikke være gildt om brødrene fra Larvik kon hit med toget? Barna sprang ut for å se, men nei, de kom ikke. Ja sa: Om det er Guds vilje, så kommer de nok.

Vi hadde en velsignet stund sammen. Klokken 5 kom hurtigtoget, og med det kom en ung mann. Barna ropte: Der kommer Johan. Ble ikke forundret, det var den samme unge mannen som jeg så på Tjølling stasjon. Han jeg som før nevnt fikk visshet om at han var en kristen. Han ble presentert som br. Johan Kværnstrøm fra Larvik. Også han hadde følt at han skulle gå til Svendsens den dagen, men han kunne ikke bestemme se. Etter at 3-toget hadde gått, fikk han så ondt i ånden. En røst sa: Ta 5-toget til Tjølling. Jeg var kritisk og tenkte: Hva hjelp kan han være for meg? Jeg satt for meg selv og så i fotografialbum. Br. S og br. K. Konverserte om åndelige ting. Jeg ble oppmerksom på deres samtale. Kværnstrøm sa: Jeg brenner i hjertet for misjon. Jeg har hørt Herrens kall, men vet ikke hvordan han vil åpne veien. Jeg så igjen kritisk på den unge mannen, men min kritikk ble snart gjort til skamme. Nå lyttet jeg til brødrenes samtale og deres kjennskap til skriftene, og deres erfaringer. Før jeg viste ordet av det, var jeg med i samtalen og kom med mange spørsmål. Herren var underbart nær og velsignet oss alle. Vi hadde felles bønn. Toget hadde allerede gått og br. Kværnstrøm måtte derfor ta veien til fots til Larvik. Svendsens spurte meg derfor om vi kunne slå følge da veien gikk forbi skolen der jeg arbeidet. Jeg sa det var allright. Ellers når jeg besøkte dem, fulgte de meg alltid hjem om kvelden. Det var bare en halv times vei, men det var en stor velsignelse å kunne snakke med en

ungdom, som var så full av Guds Ånd – og kjærlighet til Jesus og hans Ord og vilje. Jag var så takknemlig til Gud den dagen.

Sogneprest Madsen og frue var for meg en stor hjelp og velsignelse i denne tiden. En dag kom jeg til dem, fortalte de at min far hadde vært der og snakket om min villfarelse og sagt at det skulle være sogneprestens arbeid å tale meg tilrette i denne sak. De hadde snakket lenge sammen, og sagt til far: Du skulle takke Gud for en datter som Hilda. Hva Åndsdaopen med tungene angår, det er helt bibelsk. Hva daopen angår vet vi at hun overveier grundig etter Herrens Ord. Vi er sikre på at Hilda vil ikke ta dette skritt før hun er fullt overbevist om Guds vilje. Min far var meget harm og oppsatt også over sognepresten.

Den dagen fortalte sogneprest Madsen at han skulle holde noen foredrag om barnedaopen. Han ville imidlertid ikke gjøre det før han hadde lest pastor Barratts brosjyre om Troens Daa. Jeg kom til å tenke på at jeg hadde sett Kværnstrøms navn og adresse i et avertissement om salg av Barratts bøker. Jeg lovet derfor å skrive etter en, og som sagt så gjort.

En ettermiddag en ukes tid etter, jeg satt hjemme i min leilighet. Da hørte jeg noen som kom. Gikk til vinduet for å se, og hvem andre var det enn Kværnstrøm. Jeg ble forundret, men tenkte: Han bringer sikkert med seg boken som jeg bestilte. Han så meget alvorlig ut. Jeg hilste og spurte: Har De fått mitt brev? Han så forundret på meg og sa: Nei, har De skrevet til meg? Jeg fortalte det, men fant ut at jeg hadde skrevet til feil adresse. Jeg hadde skrevet Lykkevegen istedenfor Byløkken. Han så alvorlig ut. Jeg ble helt nervøs. Hadde hørt fra Svendsens hvordan Gud åpenbarte ting for ham, og gav han budskap i Ånden osv. Jeg spurte: Hva er i veien? De ser så nedtrykt ut. Har Herren sendt Dem med et budskap til meg, så vær så vennlig å bring det frem. Han sa: Jeg er kommet for å fortelle noe som har hendt meg for over en måned siden. Jeg har båret det for meg selv, men i dag orket jeg ikke lenger. Jeg måtte reise hit. Ja sa: Hva er det da? Si det frem. Han sa: Misjons-saken har lenge ligget tungt på meg. Jeg har bedt meget over saken, og at Herren måtte gjøre kallet klart, så jeg vist hvor hen. Han kalte meg. Så en natt ble jeg vekket opp med en virkelig bønne-trang i mitt hjerte. Jeg sto opp og falt på kne ved sengen. Guds kraft kom over meg, og en røst sa: James. Jeg spurte: Hvor er det. Svaret lød: Zululand. Ja sa: Jeg vet ikke hvor det er. Røsten sa: Syd-Afrika. Han sa at han følte seg så uverdlig. Da så han kallet sto skrevet med skinnende bokstaver: James i Zululand Syd-Afrika. Han fortsatte med bønn og takknemlighet. Han fikk se for seg en kvinne i Ånden – kledd i en grå-brun regnkåpe og hatt av samme sort. Og Ånden ledet ham i bønn for den lærerinne i Tjølling som må lide så meget for sin tro. Han spurte: Hva skal det bli med henne? Røsten svarte: Du skal ta henne med. Han brast i gråt og sa: O Herre, jeg er så uverdlig. Røsten sa: Hvil i meg.

Jeg hadde sittet og hørt på dette uventede budskap, og brast ut: Men jeg er jo ikke glad i Dem på den måten. Han sa: Det er det samme også for meg, men er dette fra Herren, blir vi vel det. Jeg sa: Jeg har jo bare møtt Dem en gang, men jeg har jo ikke imot å lære dem bedre å kjenne. Han fortalte også hvordan Gud hadde vist at det var meg han hadde sett i Ånden. En uke setter at han hadde fått dette kall, holdt pastor Barratt møte i Misjonshuset, Larvik. Jeg reiste dit for å snakke med Barratt. Jeg hadde særskilt kjøpt en fin ny drakt for anledningen, og gledet meg til å ha den på. Det ble

imidlertid en kald dag, med regn og sne, så jeg tok den gamle regnkåpen og regnhatten på. Kværnstrøm var behjelpelig å dele ut Barratts skrifter, ønsket folk velkommen, anviste plasser osv. Jeg husker at den unge mannen sa: Pris skje Gud, da jeg kom inn, men jeg viste ikke at mitt gamle regntøy var grunnen til det.

Før han gikk, bad vi. Jeg hadde bedt Gud tre ganger om å gi meg en misjonær. Jeg viste nemlig at mine foreldre hadde imot at jeg reiste til misjonsmarken alene. På et misjonsmøte i Skien hadde jeg hørt Dagmar Engstrøm fortelle om hvilken stor velsignelse en misjonærs hustru kunne være på misjonsmarken. Det ble nå en særskilt bønn fra oss begge at Herren ville stadfeste kallet om det virkelig var fra ham. Hvor ofte satt jeg ikke Gud på prøve. Likesom Gideon i Dommernes bok 6: 37 – 40. Hvor ofte ble jeg ikke forundret over Guds trofasthet og langmodighet med meg. I denne tiden tok jeg også mot til meg og besøkte Pinsevennes møter i lokalet på Feier-Rønningen i Larvik. Det var underbart å høre de varme vitnesbyrd og Inspirerte taler endog av ulærte menn.

Når kraften kommer

Det var lenge motbydelig og uforståelig for meg med det bråket som fulgte med på møtene hvor Guds kraft falt i forsamlingen. Denne skjelvingen og høye rop var en hard prøvelse. Inntrengende bad jeg Gud å forklare dette for meg og dermed stanse min dom. En søndag kveld, jeg gikk fra møtet dømmende og motløs og skynte meg til stasjonen for å ta toget hjem. Der var det mange folk. Vogn etter vogn var lenket sammen som vanlig. Vi stod stille der og ventet på lokomotivet som skulle dra toget. Jeg gikk inn i en vogn og satte meg. Den var litt liten og treng og sto langt framme. Opprømt som jeg var av mine spørsmål angående Guds kraft, merket jeg ingen ting før det gikk et rykk gjennom toget. Vognene rystet, hjul og jernkjeder ramlet. Jeg våknet som av en drøm, og denne opplevelsen fikk en betydning for meg som aldri før.

Det ble et bilde på det åndelige. Når denne kraftmaskinen kunne sette disse svære vognene i sånn bevegelse, er det nok ikke å undres over om skrøpelige menneskesjeler bever når den Guddommelige kraft ovenfra fyller det tomme kar. Det var dog ikke maskinens oppgave eller hensikt kun å sette vognene i rystende bevegelse. Nei den kom med sin kraft for å trekke toget med last og passasjerer på linjene fram til bestemte steder. Jeg la videre merke til at vognene straks inntok sin rette orden. De store solide riktignok fortere enn de små og skrøpelige, men passer ikke dette bilde på en del brødre og søstre? Måtte vi bli som de solide vognene som med støhet og sikkerhet ledes framover mot målet. Gå i de gjerninger Gud forut har beredt for oss.

Etter megen overveielse ble det klart for meg å måtte ta Troendes Dåp. Jeg skrev til pastor Seehus i Skien og spurte om å bli døpt 4. juledag, den 28. desember. Den 22. desember 1914 sendte jeg min avskjeds-skrivelse til skolestyret fra 1. januar 1915. Vi hadde 3 mnd oppsigelse, men jeg var villig til å stille vikar. Jeg visste at det ville møte motstand hjemme, men saken var blitt så levende og klar for meg i Guds ord. Jeg måtte adlyde Gud mer enn mennesker: I tro til Gud at han ville åpne mine foreldres øyne så de kunne forstå meg og min handlemåte, gikk jeg som vanlig hjem juleaften - for å feire julen sammen ned mine kjære foreldre og søsken. Dagen etter ble jeg

kaldt inn til far og mine brødre. På deres spørsmål fremla jeg igjen min stilling og vanskeligheter, Fortalte at jeg hadde sagt opp posten min i skolen, og hadde forlangt å bli døpt 4. juledag. Etterpå var det min plan å reise til "Misjons-konferansen" i Oslo. Jeg kan ikke gjengi samtalen, men resultatet ble at jeg måtte sende telegram til Skien at veien var stengt så jeg ikke kunne komme den 28. desember. Jeg fikk imidlertid lov til å reise til Oslo til Konferansen, og dit reiste jeg. Første natten bodde jeg på hotell, men siden ble jeg budt til pastor Barratt med true. Hos dem var jeg under Misjons-konferansen. Mens jeg var der, tilbød de meg post som deres sekretær. Jeg skulle få reise med dem til de forskjellige steder og bli kjent med misjons-mennene osv. Jeg ble glad lad ved den tanken og: reiste hjem for å hente tøyet mitt og ordne forskjellig. Men akk. Far hadde virkelig forherdet sitt hjerte. Jeg fikk ikke lov til å reise til Barratt. Fikk ikke lov til å reise hjemmefra før jeg hadde betalt tilbake pengene som jeg hadde lånt til min utdannelse. Jeg skulle tilbake-kalle min avskjedssøknad til skolestyret og holde skole inntil jeg hadde betalt min gjeld. Brevet måtte sendes med en gang. De 3 månedene jeg hadde lærervikar skulle jeg lære hva arbeid var. Vi hadde som regel 2 tjenestepiker hjemme, men de reiste snart. Min søster fikk reise til Husmorskolen. Hun skulle ta et kurs i husstell. Det ble min svigerinne og jeg som fikk overta alt arbeide. Både husstell, fjøs-stell og alt som måtte gjøres. Det underlige var at mitt hjerte var fylt med en underlig fred og glede. Jeg fikk erfare at som dine dager er skal din styrke være. Jeg var som i fangenskap. Hadde ikke lov til å bruke telefonen eller åpne brever til meg. Heller ikke gå til noe møte. Det var nemlig vekkelse i møtene som ble holdt på skolen. Pris skje Gud. Han var meg nær; Oppholdt meg og fylte meg med kjærlighet og medlidenhet til mine kjære. Jeg forsto jo at de gjorde det i beste mening, da de trodde at jeg var blitt forført og kommet på avvei. Dog var det en mørk tid. En dag hørte jeg at de alle var var bedt i stort bryllup. Far sa: Hun ser vanlig ut nå, så vi kan sikkert gå alle sammen. Da kom tanken for meg at jeg burde rømme. Jeg gikk opp til klesalkoven, pakket en lite koffert og gjemte den. Ba til Gud som kjente mine tanker og alt, at han ville hjelpe meg. Var dette ikke hans vilje, måtte han hindre meg. For øyeblikket var jeg alene i huset, telefonen ringte, og jeg svarte. Til min store forundring var det fru Madsen som spurte om å få snakke med frk Knuge, og det var jo meg. Jeg har fått et brev til deg, omadressert av fru Barratt. Hva skal jeg gjøre med det? Jeg ba henne å være så snill å sende det til meg. Hun spurte: Men vil du få det? Jeg sa: Jeg tror det.

Posten kom om ettermiddagen. Jeg stod i forstuen og så min far og bror, Halvdan stå og snakke med postmannen som de pleide å gjøre. Da postmannen reiste, så de i gjennom posten, og jeg la merke til at de så lenge på et brev og snakket sammen om det. Den dagen fikk jeg brevet uten videre. Det var en måned gammelt. Skrevet til meg og adressert til Barratt, de de trodde at jeg var der. Fru Barratt hadde åpnet brevet uten å legge merke til at brevet var til meg. Så hadde de beholdt det, da de ventet at jeg skulle komme til dem. Fru Barratt skrev: Nu kan jeg ikke holde her lenger, men føler at jeg må sende det til pastor Madsen. Jeg håper at du vil få det. Vil gjerne hatt deg, Gud være med deg. Din I Herren.

Laura Barratt

Det før nevnte brev lød følgende:

Kjære søster.

Guds rike fred og nåde. Mandag aften ½ 1915 ca kl 11 str Seehus, hennes datter og jeg sammen I bønn til Gud. Ånden ledet meg I bønn for deg. Kraften kom veldig over meg og idet vi ble herlig velsignet, fikk jeg følgende åpenbarelse: Hennes hjem er det Forster misjonsfelt jeg har sendt henne til. Det er meg, Herren som har sendt henne. Ensomheten, vanskelighetene og tørken I ørkenen har jeg beregnet, intet skal skade henne. Jeg, den evige klippe er med henne og skal føre min sak frem til seier. Halleluja. Jeg tror 1. Kor 12,7.

Begynte dog å gjøre innvendinger. Mon dette er ifra Gud? Pris være den levende Gud, I samme stund ble Mat. 16:17 gitt meg som svar: Kjød og blod har ikke åpenbart deg det, men min Fader I Himmelen. Det sa Amen I mitt hjerte.(Ånden minnet meg samtidig om å hilse deg med Åg.gj. 16:25. Syng Gud lovsanger – 27 dørene åpne – 28, 29, 30. Hva skal jeg gjøre for å bli frelst? - 31 – Tro på den Herre Jesus, så skal du bli frelst med hele ditt hus. 32, 33, 34). Halleluja til Jesus. Hans veier er hellige. Hans bane over oss er kjærlighet. Alt som Han tillater å komme i vår vei er blot av nåde.

Din Helga Håland, senere g.n. Edv. Nils Sørensen

Å hvor Gud hadde vært god mot meg. Dette brevet kom som nevnt den dagen jeg hadde tenkt å rømme. Nå ble det klart for meg at hadde Gud sendt meg hit, kunne jeg ikke rømme. Jeg gikk i stillhet opp og pakket ut tingene mine. Takket Gud for atter et underbart svar på bønn.

En ukes tid etter dette, jeg sto på kjøkken og kjernet smør. Plutselig ble jeg henrykket i ånden. Jeg så min far og bror med stokker i hendene slå på noe. Jeg ble ført nærmere og så at det var en grå levende ting. Det var klart for meg at det meg selv. Det var vinter og kaldt, men jeg falt gråtende ned. Som jeg lå slik, ble det sommer og varmt med fuglesang osv. Jeg sto opp og så en masse folk samlet. Den samme hånd ledet meg hen mot folke-massen. Kom nærmere så jeg min far og mor, søsken og andre kjente, samt andre jeg ikke kjente. De sto i en ring. - Alle opptatt med å se på noe i midten. Ingen la merke til meg. Jeg trengte meg fram ved siden av far. Hva fikk jeg se? Jo et vakkert kar eller vase -. Det var så vakkert og skinnende så langt det var ferdig, men den øvre kanten var ikke ferdig. Det kom til meg tydelig: Dine bønner om at du må bli et kar til Guds ære er hort. - I det øyeblikket ble jeg meg selv på kjøkkenet. Min svigerinne kom inn og så min fryd: Hun sa: Hilda, går du nå fra din forstand? Jeg svarte: Nei, men Herren har vist meg at jeg skal først ut til skolen for slipes, så endes jeg til Afrika til Mesterens ære. Det står i Rom 8: 28. Alle ting tjener dem til gode som elsker Gud.

Denne opplevelse som jeg nettopp har skrevet ned, gav meg mot og kraft til å overlate alt i Guds hånd. Det var underlig å vite at min himmelske Fader som visste og forsto alt angående meg, var mektig, bevarte meg og gav nåde til å bære hån og misforståelser med en stille og ydmyk ånd. Alt av nåde, O Gud fra deg.

Tilbake til skolen.

Takket være Skolestyrets forståelse og imøtekommenhet fikk jeg begynne på skolen igjen fra april 1915? Herren hadde igjen gått foran meg og jevnet bakkene. Jeg fikk føle meg velkommen både av av barna og foreldrene. Skolen var igjen et kjært sted for meg. Min tanke var jo å spare penger så jeg kunne få betalt min gjeld til far for

utdannelsen ved lærerskolen. Også her hjalp Gud. Min søsters lille datter, Berti kom hver annen dag til meg med et spann fullt av mye god middagsmat. Mere enn nok for 2 dager. Mange andre sendte seg gaver som egg, smør, hjemmebakket brød, frukt o.s.v. Jeg satte min lønn i banken - og innen 2 år hadde jeg pengene.

Søndag før jul 1916 gikk vi hjem til far og betalte min gjeld. Far var enda hård, men min bror Halvdan spurte meg i enerom om jeg elsket Kværnstrøm og om det ikke var fare for at han ville komme til å plage meg med at han hadde hjulpet seg med å betale gjelden til far. Jeg sa: Jeg er aldeles sikker. Han vil ikke det. Han er en virkelig kristen. Hvilket jeg ser i handling mer enn ord. Jeg fikk anledningen til å fortelle min bror mer utførlig om Guds ledelse med oss. Min bror gråt og omfavnet meg og sa: Takk, kjære søster, så må dere vite at jeg er ikke mere imot dere.

Min eldste søster var syk, min mor var hos henne så jeg fikk bare snakke med henne i telefonen, men lovet å komme hjem til jul. Fredag før jul kjøpte vi ringer. Lørdag gikk jeg og besøkte min søster som var syk og ble hjemme over julaften. Juledags morgen reiste jeg til Tønsberg, med toget. Johan hadde reist de dagen før. Vi var nemlig innbudt til oversøster på sykehuset, søster Susana Halvorsen. Juledagen byttet vi ringer der, og ble der til den 27. desember. Det vil kanskje være på sin plass å fortelle hvorfor vi var buden dit. Jo, under krigen 1914 – 18 var Kværnstrøm innkalt til Horten til forsvarsvakt. For sin tros skyld kunne han ikke være med på å skyte folk og nektet å ha noe å gjøre med lading av kanoner osv. Han ble da gjort oppmerksom på at loven sa at han skulle skytes. Han sa: Jeg er fullt klar over det, men for min samvittighets skyld kan jeg ikke skyte noen. Han ble da spurt om han var villig til å gjøre annet arbeid, og det var han. Han ble da satt til å arbeide for legene i dispensieret. Her ble han helt grepet av å se den omhu og interesse legene viste pasientene, og hvor omhyggelig de lavet medisiner osv. Det var mye sykdom blant soldatene. Etter en tid ble også Kværnstrøm veldig syk. I bevisstløs tilstand ble han sendt til Tønsberg sykehus. Det underlige var at en god venn av oss, forstander Oscar Halvorsen hadde besøkt sykehuset lenge og prediket evangeliet. Nå hadde styret funnet ut at han ikke tilhørte statskirken, men til pinsevevnenene. Herr Paulsen fikk i oppdrag å si det til ham på neste søndag, at det ikke var tillatt å predike der for han mere. Han brukte å komme inn fra Frontsiden, så Paulsen sto der og ventet. På veien kom det til Halvorsen, at han skulle gå inn porten fra siden, og etter vanlig runde kom han ut på den andre siden. Dette gjentok seg også den følgende søndag. Han viste ikke hvorfor, men følte at han skulle gå inn fra den motsatte siden. Endelig fikk Paulsen utført det ærend som var pålagt ham. Halvorsen mottok ordren, men benyttet anledningen til å vitne for Paulsen.

Imidlertid var Kværnstrøm lagt inn på sykehuset. Ved siden av ham lå en fritenker. Kværnstrøm var meget syk, men det plaget ham å høre sidemannens spott og hån mot Gud og kristendommen. Kværnstrøm hadde Bibelen der og så snart han orket, leste han i den og sukket til Gud. Oversøster Susanne kom hver kveld inn på salen og leste og bad for de syke. Hun la merke til at Kværnstrøm hadde sin Bibel og fulgte oppmerksomt med i andakten. Neste kveld spurte hun om han ville være så snill å lese og be. Han var meget svak, men villig.

Siden ba hun ham hver dag å holde andakt. Fritenkeren ble rasende og hele salen var opprørt. Kværnstrøm snakket til ham på sin stille måte, men fritenkeren ble verre og verre. Han ble derfor flyttet til et annet rom. Kværnstrøm fortsatte å be for ham. Etter 3 dager var fritenkeren i synde-nød og ba om at Kværnstrøm skulle komme

inn til ham. Han var virkelig i nød og erkjente sin synd. Kværnstrøm fikk nåde til å bringe han til Gud. – Han mottok frelsen i Jesus Kristus og ble fylt med Frelsens fryd. Tilbake til manns-salen kom han også og søster Susana ble glad. Gud velsignet med vekkelse blant pasienter og stab. Kværnstrøm var nå så kjekk at de skjøv han i rullestol fra sal til sal på hele sykehuset. Han vitnet om sin frelse i Jesus Kristus. Gud velsignet mange sjelers frelse. Kværnstrøm var av samme tro som Halvorsen, men han var sendt dit av myndighetene fra soldatleiren ved Horten. Guds veier er underlige.

Det var også her på sykehuset at jeg bestemte meg for å dele livet med Kværnstrøm. Koste hva det ville. Her ble jeg presentert for søster Susana og hun fortalte meg om hvor store ting Gud hadde brukt Kværnstrøm til der. For henne var det en stor ære at vi tok imot hennes innbydelse i julen 1916. At vi byttet ringer i hennes leilighet, var for henne som for oss en stor velsignelse. Søster Susana var vår trofaste venn så lenge hun levde.

Min mors død

Min kjære mor: Inger Kristine Kruge, født 31/12-1847, døde 15/6 – 1917, ble begravet den 22/6 – 1917. Hun hadde vært syk lenge. En dag jeg kom for å se til henne, sa hun: Be til Gud for meg, Hilda. Han hører bønner. Jeg er så glad i forvissningen om at mor tok i mot Jesus Kristus som sin personlige frelser og fikk gå inn til hvilen hos ham. Jeg husker at vi var alle samlet rundt hennes dødsseng. Hun lå stille og smilende. Hun kunne ikke snakke, men tok fars hånd og så med sine gode smilende øyne på ham til hun lukket dem, for ikke mer å åpne dem her på jorden. Far storgråt og sa: Hun var verdens tålmodigste menneske. Jeg har ikke ord gode nok for å uttrykke mine tanker om vår kjære, gode, snille mor. Hun var en virkelig oppofrende og kjærlig mor for oss alle. Velsignet være hennes minne.

Det gjorde meg usigelig godt å høre fra fru Nes, vår nabo – da jeg var hjemme i Norge i 1956 fortalte hun: Din mor sa til meg: Hilda har rett hun. Det var vi som gjorde galt.

Oppsigelse av min skolepost for andre gang

Den 14. februar 1917 sa jeg opp min skolepost her igjen. Det var atter for meg en prøvsom og alvorlig dag, men jeg fikk nåde til å legge min mor, far og alle mine bekymringer i Herrens hånd og likeså min oppsigelse. Da strømmet velsignelsen til min sjel og jeg fikk frimodighet om kvelden til å vitne om min Frelser Jesus Kristus på møtet.

Natten til den 15. februar 1917 kom bekymringene atter inn på meg og jeg fikk oppleve en natt i sjelenød som aldri før. – I min ånd kjempet jeg med Gud, om min fremtid og livs-bekymring. – Inntil kl 06 om morgenen, da fikk jeg rope til Gud og sa: Nå holder jeg ikke dette ut lenger: Gi meg et ord, Herre. La det første jeg slår opp i Bibelen være direkte svar fra dag? Jeg åpnet Esekiel 12: 1 – 6. Ordene var som løftet opp fra papiret. Da jeg hadde lest disse vers, til og med vers 6, fikk jeg gråte så velsignet. Bibelen falt fra meg, og lå oppslått ved Matteus kap. 6. Mine øyne festet seg ved ett ved v. 24. Jeg leste kap. Ut, og det brakte lindring og trøst til min

bekymrede sjel. Halleluja. Offeret ble lagt på Herrens alter, og dette Herrens ord viste meg at offeret var anammet med ild. Derfor har jeg siden kjent meg ferdig med skolen og villig til å gå etter Herrens ledelse.

Jeg fortsatte i skolen til den 14. april. Eksamensfesten ble en hel overraskelse: Fra Kretsen fikk jeg 6 spiseskjeer, 6 gafler og en potet-øse i sølv, 4 krystall-saltkar og 6 balansekniver i ben-skaft. Fra Barneforreningen, et oppsats i sølv. Fra Klassen et vakkert bordflagg + teskjeer og et smykkeskrin. Tilstede var sognepresten (Lea), skolestyrets formann, R. Guren, kretsformann A. Bjønnes og mange andre fra kretsen.

Troendes dåp og tiden etter

Gud velsignet stunden og gav de tusener som var møtt fram til dyp stillhet. – Handling virker ofte mer enn ord. Det var søndag 1. juli 1917, en deilig og solfylt sommerdag. Dåpshandlingen ble utført i fjorden ved Stensnes, Østre Halsen ved Larvik. Vi var 8 troende den dagen som lot oss begrave med Jesus Kristus. – Se Rom. 6: 3 – 5. Broder Bjerck, Larvik forrettet dåpshandlingen. Alle fikk vi avlegge våre vitnesbyrd før vi ble døpt. Jeg ble den siste, men også det hadde sin betydning. Gud velsignet og gav meg ordet i 1. Timoteus 4: 12 da jeg kom opp av vannet. Dette ordet har vært meg til stor hjelp og velsignelse.

Mandag den 2. juli 1917 fikk jeg brev fra skolestyret om at jeg ikke lenger fikk holde skole. Men ære Halleluja! Min sjel var fylt med Jubelfryd og i mitt hjerte priste Gud.

Søndag 1. juli reiste jeg sammen med Kværnstrøm til Hønefoss for å besøke hans familie der. Reiste derfra 11. juli over Heia til Kristiania (nå Oslo) til forstander Oskar Halvorsen. Jeg fortalte han om røsten, Es 49. Han stanset ved vers 2 og sa: Halleluja. Han har gjort din munn til et skarpt sverd, du er gjemt i hans kogger. Dere har kommet i dag som svar på min bønn. Herren har nemlig gjort det klart for meg at du er den rette til å dra til Tjøme med Evangeliet sammen med en ung søster fra Grorud, Dagny Rosenberg har tydelig fått kall dit. Hun er ung og må ha en til å være med seg. Jeg sa: Jeg er ingen taler og jeg har aldri vært på Tjøme. Har bare hørt at det er et svært hardt sted med mange ugudelige loser. Halvorsen var imidlertid kjent på Tjøme, og ønsket inderlig at evangeliet skulle bli forkynt der. Han ville skrive til los Johannesen på Mågerø og be dem å ta imot oss o.s.v..

Om ettermiddagen kom Dagny Rosenberg til Halvorsens. Vi fikk møte hverandre og ble gjensidig glade Natten etter så jeg i et syn, hele øya Tjøme, huset til Johannesen og det ble klart for meg hvordan vi skulle gå fram. Jeg så veien til prestegården og en som jeg forsto var Eldste br.. Jeg skulle først snakke med ham, siden til sognepresten og legge fram vårt sak. Jeg ble fylt med takk og en virkelig trang til å reise dit.

Den 1/8-17 kom Dagny til Tjølling. Den 5/8-17 var det stevne i Tjølling. Vi hadde bedt Gud sende oss reisepenger til Tjøme om kallet var fra ham. Det var et herlig stevne med inspirerte talere og varme vitnesbyrd. Særlig gjorde meg godt å øre Dagnys vitnesbyrd. Selv fikk jeg intet å si, men like før stevnet ble avsluttet falt et manna-korn kom ut av min Bibel: Rom. 1: 16. ”Jeg skammer meg ikke ved evangeliet thi det er en Guds kraft til frelse for hver den som tror.” Før jeg viste av det vitnet jeg over dette og Gud velsignet. Straks etter kom br. Bjerck til meg og sa: Jeg er minnet

om å gi deg reise penger til Tjøme. Vil du være så snill å komme inn til meg på kontoret i morgen. – Han gav meg kr 100,-.

Tirsdag 7/8-17 reiste vi til Tjøme. Overnattet hos Andersen Buer. Han viste oss veien til Karlsen, Sundane som hadde motorbåt og satte over til Mågerø. Det var underlig, da vi nærmet oss øya kjente jeg stedet og huset som jeg hadde sett i synet. Jeg spurte Karlsen hvem som bodde i det vakre huset der, og det var los Johannsen. De bad meg å sette dere over dem.

Vi kom til Mågerø 8/8-17. De hadde fått fra Halvorsen og tok vennlig imot oss. Fruen sa: Da vi fikk brevet gikk jeg inn i stuen og åpnet Bibelen, og fikk ordet: De som tar i mot de jeg sender, tar i mot meg. Så fortalte jeg om det synet jeg hadde sett. De ble forundret og spurte. Tør du gå til sognepresten? Jeg sa: Hvis Herren viste meg det, må jeg gå. Fru Tora Johansen, (utydelig tekst). Jeg gikk den 9. august. Det var lang vei. Kommet nærmere sogne-gården så jeg mannen som jeg hadde sett i synet, og spurte Tora om hvem han var. Hun sa: Det er Eldste br Berntsen, han du ville se. Vi gikk inn i hagen til ham. Tora presenterte oss og jeg fortalte hvorfor vi var kommet til Tjøme og hvordan Herren viste meg at De og sognepresten ville være oss behjelpelig. Han så forundret på oss, men så så at de hadde møte på Bedehuset i Sundane, søndag ettermiddag. Dere skal være velkommen dit om sognepresten tillater det. Så gikk vi videre til prestegården. Dagny og Tora ville ikke gå inn, så jeg gikk alene. Sognepresten åpnet døren selv og jeg fikk komme inn. Jeg la frem mitt ærend. Han hørte oppmerksom på, men synes å bli nervøs, da jeg fortalte min opplevelse. En dør ble åpnet og inn kom pastor Hansen som jeg kjente godt fra Tjølling. Han var jo kapellan for sogneprest Madsen. Hans far gjentok min historie og sa: Hva skal vi gjøre? Pastor Hansen sa at han var glad for å møte meg og visste hva jeg hadde gjennomgått. Han anmodet sognepresten om å hjelpe meg. Sognepresten sa da: Elder Berntsen har møte på Bedehuset søndag efter.m. kl 5. Vi var velkommen dit, så fikk vi se hva som kunne gjøres. Jeg takket hjertelig og ønsket dem Guds velsignelse. Det var stor forundring blant vennene på Mågerø. Søndag gikk vi til Bedehuset. Det var mange samlet der. Berntsen talte godt og gav oss anledning til å vitne. Dagny vitnet herlig om sitt kall til Tjøme. Husker ikke hva jeg sa, men under bønnestunden på våre knær kunne jeg bare gråte av takknemlighet til Gud. En for en av forsamlingen kom og sa: Dere kan gjerne komme til oss, Andre sa: Vårt hjem er åpent for dere. Vi skrev ned adresser – og møter ble arrangert kveld etter kveld.

Den første som overgav seg til Gud var fru Tora Johansen, los Johannesen og hele hans hus. Naboen los Jensen, hustruen og datter Olava. Det var virkelig en velsignet og lærerik tid. Vi bodde hos Johannesens i 4 1/2 måned. Møtene var rundt om på Tjøme, Vasser og Mågerø og Gud velsignet. Herren sendte oss også hjelp gjennom br. 2ristian Holmen og flere av hans kamerater blant rekefiskerne. Likeså kom Kværnstrøm og Konrad Johnsen og hjalp oss av og til. Herren virket med og stadfestet sitt ord.

En dag fikk vi besk av en syk mann på Glenne. Herren minnet meg om å gi ham kr 10. Jeg gjorde det ikke, for jeg tenkte at vi hadde vært så lenge hos Johannesen at vi måtte betale for oss der, men kommet bort til porten kom det til meg igjen at jeg skulle gi den syke kr 10,-. Jeg gikk tilbake og gjorde det. Mannen gråt av forundring og sa: Det var nettopp hva jeg trengte til ved.

Kommet til Mågerø sa jeg til Dagn: Tror du ikke at vi må betale her nå? Hun sa: Jeg har ikke noe, men om du har så gjør det. I det samme banket det på døren og

str. Johannesen kom inn med et brev til oss og sa: Det er bare en papirlapp fra Henrik. Det var kr 50,- som en liten gave til oss. Gud er underbar. Vi fikk flere slike opplevelser. Om Herren minnet oss om å gi – og vi var lydige, gav han oss mangedobbelt igjen. Jeg er Gud takknemlig for den tiden jeg fikk reise og vitne om min frelser og Guds underfulle ledelse i mitt liv.

Tiden jeg fikk være sammen med Dagny Rosenberg (nå Gulbrandsen) på Tjøme er for oss begge uforglemmelige. Herren velsignet og ledet oss underlig. Vi ble bundet sammen i kjærlighet og forståelse som har holdt oss i fortrolig samhold hele tiden siden.

Vi skiltes på Tjøme da Dagny fikk kall til Høland i Smålandene – på samme måte som på Tjøme. På oppfordring fra venner og som svar på bønn gjennom tunger – skulle jeg stanse og føde ”lomme” (de nyfrelste barn). Jeg var glad for det, og ble der til den 29/11-1917. Fikk da kall til Hvarnes (min mors hjembygd). Reiste dit 6/1 1917 og virket der, i Styrvold og Kvelde til den 22/6-1918. Det var også en velsignet rik tid enda jeg kjente meg så liten og uverdigg.

Når jeg i dag ser i dagboken min på de mange møter og emnene jeg hadde, har jeg ofte undret meg over hvorledes jeg kunne klare det. Jeg var jo ingen taler. Æren tilkommer Herren. Han er trofast som kalte eder, Han skal og gjøre det. 1. Tess. 5:24.

Den 26. juni reiste Kværnstrøm og jeg til Andersen Buer. Derfra til Mågerø, Tjøme og Vasser. Vi hadde endel møter og oppmuntret de troende. Den 3/7-1918 reiste vi hjem til Tjølling. På hjemturen besøkte vi i Tønsberg br. Svendsens og søster Susana Halvorsen. Deretter reiste jeg etter oppfordring fra venner i Telemark. Besøkte vennene i Lardal, Høidalsmo, Vinje, Moe og Dalen. Det var en velsignet tid. Som lærerinne hadde jeg feriert 3 somrer her og kjente flere av de ånds-døpte. Varmhjertede, kristne. Jeg dveler ofte ved minnene.

Ofte kjente jeg meg motløs da jeg ikke så de resultater jeg ønsket. En lørdag og søndag i februar reiste jeg med s/r Anna Barnes til Svarstad for å besøke en velsignet åndsfylt søster der. Her møtte vi også s/r Hilda Vergedal, senere misjonær i India. Jeg fikk den glede å dele værelse med henne den tiden jeg var der. Min bønn i stillhet til Gud var, at han ville møte meg og svare på mine spørsmål og bekymringer. Vil her få gjengi en kopi av et budskap som jeg spesielt hadde bedt om: ved s/r Hilda Vergedal.

(Midnatt) februar 1918- ”Fordi I til en hver tid har rådspurt meg – har jeg antaget eders sak. Jeg har uttatt eder for mig selv, og vil gjøre eder til ”piller” i mit Tempel. Vær kun rolig. Eders tvil hindrer mig fra å åpenbare min herlighet. Jeg, Herren har uttalelig for mig selv, Jeg har sendt dig – og utrettet efter min vilje. Vær kun rolig, Jeg Herren er den som løser den bundne, som setter de plagede i frihet. Mon min arm er for kort til å frelse?”

Av små børn og diendes mund har jeg beredt min lov. Vær tro i det kald jeg har givet dig. Jeg, Herren har sett de mange skjulte råd – De hemmelige snarer der er lagt for din fot, men vit, jeg er mektig til å åpenbare farene, så intet skal skade dig. Like så umulig dom det er for dig å rokke klipperne i deres vælde, eller stanse havets bølger, er det umulig for den, som selv er bunden å løse de bundne, (likeså umuligt for mennesket i all sin visdom at frelse en sjæl); nå just når jeg får lede dig, og undervise dig – er du det redskap jeg kan bruke.

Er det dig nok at jeg er Herren din leder? Fordi I adspørger mig i alle ting, er det min hensikt å føre eders sak til seier. Se kun på mig, og motgangens bølger skal

ikke overskylle dig. Og prøvestunden ikke bli eder for hård.

Er det dig nok. – Er det dig nok, at jeg Herren leder? Jeg vet de steder jeg vil lede dine skritt. Vær villig. Og hva du i det skjulte utretter vil jeg åpenbare i min tid, siger Herren”.

Jeg skrev dette hjem til min forlovede, da jeg visste at han også hadde en prøvelsens tid. Det var en glede for meg å forstå at brevene våre som møttes på veien vitnet om at Herren på samme måte og tid hadde trøstet hans sjel også.

Vårt bryllup i Betania, Larvik den 24/11-1918

Far hadde sagt at han ikke ville holde bryllup for meg. Vi besluttet derfor å bli viet på Sorenskriverkontoret i Larvik, og ønsket kun et bønnemøte sammen med vennene i Betania, Larvik. Vi var innbudt til Br & str Henriksen Viik til middag sammen med br. Bjerk og forst Oscar Halvorsen og br Svensen. Halvorsen og Svensen var med oss til Sorenskriverkontoret. Str Ragnhild Sørensen, medlem av Betania, hadde ordnet med sin mann så han hentet oss hos Henriksen og kjørte oss til kontoret og derfra til Betania. Det var hestekjøretøy med to hester foran. Sørensen hadde nemlig skydsstasjon.

Sorenskriveren var en gammel (hvithåret) mann. Meget venlig og god mot oss, Nettopp som vielsen skulle begynne, slukket det elektriske lyset i hele byen, og vi sto der i mørket inntil Sorenskriveren fant fram en liten lysstump. Så kunne han fortsette vielsen. Nettopp som det var over, kom lyset igjen, meget klarere enn før. Sorenskriveren var lei for det som hendte, men sa også at han ønsket at vår fremtid måtte bli så lys som rommet nå var opplyst av det elektriske lys. Hr. Sørensen tok oss nå rundt i byen, da vi ikke skulle være i Betania før kl 7. Som før nevnt hadde vi gledet oss kun til å ha en bønnestund sammen med vennene, men hvor overrasket vi ble. Lokalet var festlig pyntet. Langbord arrangert i hestekoform, med pent servise og all slags godt, og musikken var samlet på plattformen. Lokalet var fullt av folk. Uten at vi visste det hadde våre venner bedt mine og Kværnstrøms familier og mine kollegaer fra skolen. Alt var høytidelig arrangert og bevertningen var over all forventning. Dette var etter første verdenskrig og vi hadde rasjoneringskort enda. Å se den kjærlighet og oppofring fra vennenenes side rørte våre hjerter. Hvilken overraskelse og glede ble det også for oss at min far ble fulgt opp til brylluppsbordet, mens musikken spilte så vakkert. Ja, lovet være Gud. Det ble en virkelig fest, med inspirerte taler, sang og vitnesbyrd med varmhjertede ønsker for dagen og fremtiden. Trykte sanger var det også for anledningen. Størst av alt var at Jesus var i bryllupet – og ved sin Hellige Ånd virket i hjertene. Flere av mine ble rørt til tårer og fortalte meg senere, at de aldri hadde vært med på noe så underlig. De kunne ikke få snakket nok om bryllupet vårt. Ja, Gud er god. Han virker i hjertene både å ville og utrette etter sitt behag. I våre hjerter har det alltid vært takk til Gud for han Han har gjort for oss gjennom dere kjære venner. Ikke minst for vår bryllupsdag. – Den beste vin var gjem til slutt. Klokken rundet 12 like før festen skulle avsluttes. Da danset s/r Holt i Ånden og priste og takket Gud. Igjen var Sørensen der med sit nydelige kjøretøy og kjørte oss til byens beste hotell. Vennene hadde bestilt plass for oss der, for natten.

Far dør

Før i boken har jeg nevnt om hva jeg gjennomgikk for troens skyld. Spesielt i

hjemmet mitt. Det står i Rom. 8:28 at alle ting tjener dem til gode som elsker Gud. De som etter hans råd er kallede. Priset være Herren! Min kjære mor ble frelst før hun døde. Det samme hendte for min kjære far. Da Margrethe, vår første datter ble født, var jeg meget dårlig. Bevisstløs i 3 døgn. Far kom for å se til meg. Et øyeblikk kom jeg til meg selv igjen. Ble så glad da jeg så far, tok hånden hans og sa: Om jeg dør nå, vær så snill og møt meg i himmelen. Far storgråt – og jeg var bevisstløs igjen. Jeg døde ikke så jeg fikk anledning til å se far.

Margrethe var ca 1 år og vi bodde på Østby. Der hadde vi utsikt over sjøen. En dag kom far på besøk til oss og vi ble så glade. En gang spurte han meg om hvordan jeg kunne være så lykkelig og glad? Jeg satte meg ned og snakket med ham om Guds kjærlighet i Kristus Jesus, og sa: Tar du i mot Jesus som din personlige frelser vil han også fylle deg med denne underlige fred og glede og sin Hellige Ånd. Han spurte om jeg kunne tilgi hans handlemåte mot meg, og vi kunne be sammen. Det ble en underlig stund for oss begge på kne for Gud. Det var siste gang jeg så min kjære far. Han reiste lykkelig og glad fra oss og dette bildet av ham har jeg fått beholde. Snart etter reiste Kværnstrøm, jeg og lille Margrethe til Tjøme for innvielse av nytt lokale der. Før vi reiste hjem dagen etter fikk vi telegram om at far var død. Han hadde vært så anderledes etter at han kom fra oss. Han overga gården til sin eldste sønn Halvdan og ordnet alt. Om kvelden ringte han til ingeniør Borgesens Reinmo (en slektning av mor) og sa: Jeg har nå overgitt alt og ønsker nå å ta en ferie selv. Jeg begynner i morgen og kommer først til eder. Det ble gjensidig glede. Far tok så Halvdans lille sønn med seg inn på soverommet sitt. Tok så andaktsboken som vi hadde gitt ham og satte seg i en god stol for å lese. Det varte ikke lenge før han ikke kunne puste. Ragnvall forsto at bestefar var syk og ropte på mamma og pappa. Halvdan ringte og dr. Hansteen kom innen 15 minutter, men far var allerede død. Doktoren sa at det var den letteste død noen kunne få. Far gikk hjem i fred og vi behøvde ikke søre han med at vi snart skulle reise til Afrika.

Arven

Det tok enda en tid før vi fikk reise til Afrika. I den tiden ble vi velsignet med datter NR 2, Ruth. Hun var 6 mnd. Da vi forlot Norge den 21. mai 1921 og Margrethe var 21 mnd. Gammel. Boet etter far var også i orden. En dag før vi reiste gikk vi sammen med min bror Halvdan til banken for å få min del av arven. Jeg husker at jeg sa til min mann: Kan vi ikke sette pengene inn i banken her? Han spurte hvorfor og jeg sa at jeg tenkte det kunne være godt å ha til utdanning av våre barn. Han så på meg kjærlige, men også spørrende. Hvor er din tro, Hilda. Tror du ikke Gud er så mektig at han sørger for de barn han betror oss? Jeg følte meg skamfull over min vanntro og svarte: Jo, du har rett og la også det på Herrens alter. Jeg har aldri angret på det. Gud har vist sin trofasthet mot oss, også hva barna angår. De har alle tre tatt examen artium (matric). Deretter tok de examen som sykepleiersker og jordmor, lærte flere språk, har hatt musikkundervisning osv. Gud er god!

De ble alle 3 frelst i barneårene. På pinsestevnet på Botesbergh (Middelbort Distr.) i 1936 ble alle tre døpt i den Hellige Ånd samtidig og dagen etter ble de døpt i vann. Det var en regnfull dag, men under dåpshandlingen stanset regnet og solen brøt strålende fram. Det var så pent å se disse unge hvitkledde strekke sine armer opp mot himmelen. Priste Gud i nye tunger, drevet av den Hellige Ånd. Det var våre 3 + 2

andre unge som ble døpt den dagen. Ja, det var et uforglemmelig syn – og stevnet i det hele tatt. Vår ærverdige kjære pastor Sannerud Sheyn sa blant annet: Jeg har vært pinsepredikant i 24 år, men aldri har jeg sett maken til dette.

Det er nå mange år siden dette hendte. Så det er en stor glede for meg å kunne bevise at Herren har bevart våre barn. Undervist dem i Ordet og kallet dem til sine vitner på misjonsmarken. Margrethe og Ruth arbeidet i den Evangeliske Allianses Misjon med hovedsete i Chicago USA. Hvert 6. år har de hatt 18 mnd ferie. Da har de hatt anledning til å besøke USA, Canada, Europa og Skandinavia osv.. Gud har velsignet dem med levende tro til Ham, for timelig såvel som åndelige behov. Det er trosstyrkende å høre hvordan Gud har ledet og oppholdt dem og brukt de til sin velsignelse.